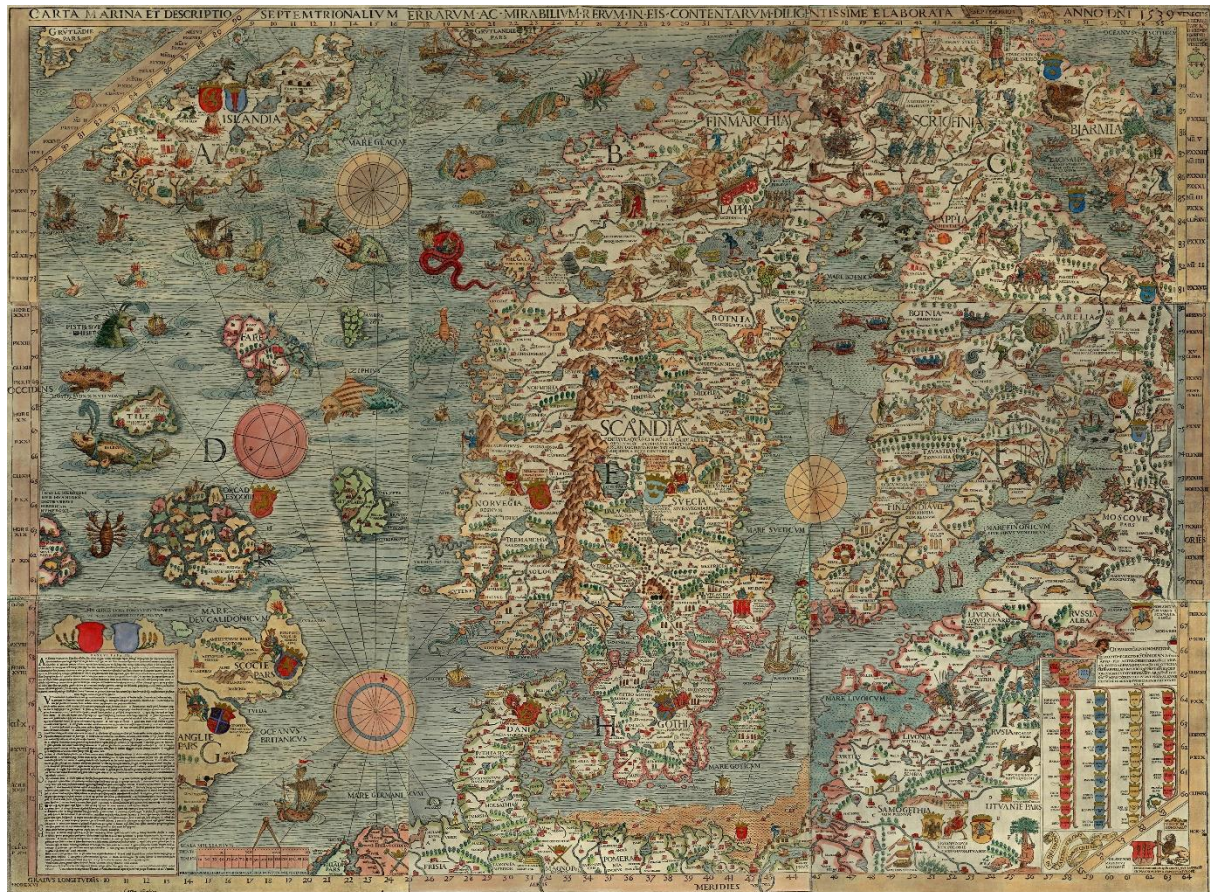

Kart og kartografi: Historiske kart og kartenes historie

Særemne HIS1200, høsten 2024.

Underviser: Ingar Stene

Carta Marina, eller «Sjøkart og beskrivelse av de Nordiske landene og deres underverker». Olaus Magnus, Venezia, 1539.

Kartets historie er eldre enn skriften – helt fra steinalderen har mennesker kartlagt omgivelsene sine. Og helt fra starten av har kartene vært mangfoldige. Mennesker har tegnet kart over byer og veier, grenser og barrierer; de har kartlagt monstre og underverker, helligdommer og landskaper; og de har kartlagt været, klimaet og stjernehimmelen. De har laget kart både over det nære og det hjemlige, og det fjerne og det eksotiske.

I dette særemnet skal vi se nærmere på kartet og kartografiens historie. Vi skal ta for oss en rekke ulike historiske kartkulturer, fra de første babylonske kosmografene, via antikken og middealderens geografer, til kartrevolusjonen i tidlig moderne tid. I alle disse kartkulturene skal vi undersøke hvordan og hvorfor mennesker har laget kart, og hva kartene kan fortelle oss om historien og dem som lagde dem. For hva er egentlig et kart? Og hva kan kartene fortelle oss om fortiden? Hvilke historier forteller kartene, og ikke minst, *hvem* sine historier forteller kartene?

Etter å ha fullført særemnet skal du ha tilegnet deg ...

- .. grunnleggende oversikt over kartene og kartografiens tidlige globale historie, fra antikken til tidlig moderne tid
- .. grunnleggende kjennskap til ulike historiske kartografiske teknikker og bruksområder, og hvordan disse har variert over tid
- .. erfaring med å analysere kartene i riktig sosial, kulturell, økologisk og politisk kontekst
- .. erfaring med å lese kart historisk, og benytte kart som historisk kilde

Undervisningen gis over 6 seminarer, hvor det siste er et besøk til kartsenteret ved Nasjonalbiblioteket.